

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Powiatu Grajewskiego na lata 2016 - 2023 w latach 2020 – 2021

Program ochrony środowiska ma na celu realizację założeń dokumentów strategicznych kraju i województwa na poziomie powiatu grajewskiego uwzględniając zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju wdrażanego na szczeblu regionalnym. Został opracowany w celu:

- 1) ograniczenia negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne,
- 2) dążenia do sukcesywnej poprawy stanu środowiska w powiecie grajewskim,
- 3) racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska.

Sprawozdanie z realizacji programu zawiera wykaz wykonanych zadań określonych w harmonogramie oraz ocenę realizacji celów i działań opartych na wskaźnikach monitorowania.

Nadrzędnym celem programu jest:

„Zrównoważony rozwój Powiatu Grajewskiego szansą na poprawę i promocję środowiska naturalnego”

Jest realizowany w następujących obszarach interwencji:

Obszar interwencji	Wskaźniki monitorowania stanu środowiska	Jednostka miary	Wartość bazowa (2014 r.)	Wartość 2020 rok	Wartość 2021 rok	Wartość docelowa
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów uciążliwych	Mg/rok	69 938	283 917 ^a	337 334	Poniżej 69 938
	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	267	148 ^b	114	Poniżej 267
Zagrożenia hałasem	Długość dróg o nawierzchni ulepszonej utwardzonej (drogi gminne i	km	488,7	566,6	563,9	Powyżej 488,7

	powiatowe razem)					
Pola elektromagnetyczne	Punkty w których zaobserwowano przekroczenia wartości dopuszczalnej	szt.	0	0 ^c	0	0
Gospodarowanie wodami	Udział JCW (jednolite części wód) o dobrym stanie	%	0	5	nie badano	Powyżej 0
	Udział JCW o stanie chemicznym dobrym	%	80	10	38	Powyżej 80
Gospodarka wodno-ściekowa	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej ogółem	hm ³	4,1	3,5	3,8	Poniżej 4,1
	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	19,4	33,0	33,5	Poniżej 19,4
	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	43,8	55,8	55,3	Powyżej 43,8
	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM	osoba	38 735	39 395	38 405	Powyżej 38 735
	Długość sieci kanalizacyjnej	km	102,8	116,1	118,6	Powyżej 102,8
	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	610,3	651,3	652,5	Powyżej 610,3
	Liczba miast obsługiwanych przez oczyszczalnie	szt.	3	3	3	3
Zasoby geologiczne	Powierzchnia użytków kopalnych	ha	65	42	40	65
	Liczba eksploatowanych złóż kopalin	szt.	13	21	21	13
Gleby	Powierzchnia gruntów zreklamowanych w ciągu roku	ha	4,38	0	1,59	Powyżej 4,38

	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji	ha	111,52	110	108,16	Poniżej 111,52
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odpady wytworzone w ciągu roku poddane odzyskowi (przemysłowe)	tys. ton	80,1	0,2 ^d	brak danych	Powyżej 80,1
	Tereny składowisk niezrekultywowane	ha	0	0	0	0
Zasoby przyrodnicze	Poziom lesistości	%	22,8	22,8	22,8	Powyżej 22,8
	Powierzchnia lasów	ha	22 051,09	22 031,09	22 066,59	Powyżej 22 051,09
	Powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych	ha	1 037	1 156	1 141	Powyżej 1 037
	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogółem	ha	35,57	37,58	37,58	Powyżej 35,57
	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione ogółem	ha	18 900	17 779,64 ^e	17 779,64 ^e	Powyżej 18 900
	Liczba pomników przyrody	szt.	19	19	19	Powyżej 19
	Powierzchnia gruntów zalesionych	ha	0	0	0	Powyżej 0
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba wystąpienia przypadków poważnych awarii	szt.	0	0	0	0

a – emisja gazowa spowodowana jest wysoką emisją dwutlenku węgla i brakiem urządzeń do jego redukcji, wartość 283 917 ton w 2020 roku stanowiła **13,8 %** a wartość 337 334 ton w 2021 roku stanowiła ok. **15,4 %** emisji gazowej województwa podlaskiego; największa emisja gazowa przypada w powiecie na dział wytwarzania i zaopatrywania w energię

elektryczną, gaz i wodę oraz z zakładów produkcyjnych: Pfeleiderer Grajewo Sp. z o.o., Pfeleiderer MDF Grajewo Sp. z o.o.;

b – emisje pyłowe są skutecznie redukowane w urządzeniach odpylających w ostatnich latach, wartość 148 ton w 2020 roku stanowiła **29,4 %** a wartość 114 ton w 2021 roku stanowiła ok. **23,2 %** emisji pyłowej województwa podlaskiego, w porównaniu do poprzednich lat (2018-223 ton, 2019-213 ton) nastąpił spadek emisji pyłowych co między innymi było spowodowane likwidacją w Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKPOL” starej kotłowni węglowej i zamontowaniem w 2020 roku nowej kotłowni gazowo – olejowej, znacznie spadła w tej instalacji emisja do powietrza,

zatrzymano i zneutralizowano w urządzeniach:

w 2020 roku: 12 657 ton zanieczyszczeń pyłowych i 137 ton zanieczyszczeń gazowych,

w 2021 roku: 5 441 ton zanieczyszczeń pyłowych i 168 ton zanieczyszczeń gazowych,

c – dopuszczalne natężenie pola elektromagnetycznego wynosi – od dnia 01.01.2020 roku - **61 V/m** dla składowej elektrycznej pola (do dnia 31.12.2019 roku - **7 V/m** dla składowej elektrycznej pola),

w latach 2020 – 2021 badania przeprowadzono:

- w Grajewie na ul. Mickiewicza – wynik 0,2 V/m

– w centrum Radziłowa - wynik 0,2 V/m

– w Grajewie na parkingu szpitalnym na ul. Konstytucji 3 Maja 34 - wynik 0,8 V/m,

- w Grajewie przy Przedszkolu Miejskim nr 4 na ul. Ełckiej 31- wynik 0,8 V/m,

d – w ostatnich latach znacznie spadła ilość wytworzonych odpadów przemysłowych (w porównaniu do roku 2014 – 122 tys. ton odpadów wytworzonych, z których poddano odzyskowi 65,6 % odpadów),

w 2020 roku wytworzono – 13,2 tys. ton odpadów przemysłowych, z czego: procesom odzysku (we własnym zakresie przez wytwórcę) poddano 0,2 tys. ton co stanowiło **1,5 %** w stosunku do wytworzonych odpadów, ilość wytworzonych odpadów w powiecie grajewskim stanowiła ok. **0,55 %** ilości odpadów przemysłowych wytworzonych w woj. podlaskim,

w 2021 roku wytworzono - 14,8 tys. ton odpadów przemysłowych, do dnia 13.10.2022 roku brak danych GUS o ilości odpadów poddanych odzyskowi, ilość wytworzonych odpadów w powiecie grajewskim stanowiła ok. **1,7 %** ilości odpadów przemysłowych wytworzonych w woj. podlaskim,

e – w 2015 roku nastąpiło połączenie dwóch form ochrony: Obszaru Chronionego Krajobrazu „Jeziora Rajgrodzkiego” i Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierza Rajgrodzkiego” w Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Rajgrodzkie”.

Harmonogram zrealizowanych zadań własnych powiatu w latach 2020 - 2021

Obszar interwencji	Nazwa zadania	Termin realizacji	Koszt (zł)	Źródła finansowania
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Termomodernizacja 5 budynków Szpitala Ogólnego w Grajewie: Oddziału Zakaźnego, Prosektorium, Tlenowni, Budynku Gospodarczego i Pralni	2020	1 618 897	Środki własne, środki szpitala, środki z EFRR
Zagrożenia hałasem	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1822B na odcinku od skrzyżowania do Zakrzewa- Słucz	2020	967 127	Środki własne, środki gminne, środki z FDS i RFIL
	Rozbudowa dróg powiatowych Nr 1869B i 1870B w Niedźwiadnej	2020	2 638 981	Środki z FDS, środki gminne, środki własne, środki z RFIL
	Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1810B ul. Fabryczna w Grajewie	2020	3 835 700	Środki z FDS, środki gminne, środki własne
	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1813B na odcinkach w Kędziorowie i Kędziorowo-Zalesie łącznie ze skrzyżowaniem z DP Nr 1816B do Bagienic	2020-2021	2 555 343	środki gminne, środki własne, środki z FDS
	Przebudowa drogi powiatowej Nr 2630B ul. Elewatorskiej w Grajewie	2020-2021	3 389 189	Środki własne, środki gminne, środki z FDS i RFIL
	Przebudowa mostu drogowego przez rzekę Wiszę w m. Czachy w ciągu drogi powiatowej Nr 1836B	2020-2021	1 799 802	Środki z RFIL
	Przebudowa mostu przez rzekę Elk w m. Szymany km 0+980	2020-2021	4 181 875	Środki z FDS, środki z subwencji ogólnej, środki

	drogi powiatowej Nr 1797B			gminne, środki własne
Gospodarka wodno - ściekowa	Poprawa odwodnienia w m. Glinki – droga powiatowa Nr 1820B	2021	305 024	Środki własne, środki gminne
Zagrożenia poważnymi awariami	Zakup ciężkiego samochodu ratowniczo – gaśniczego GCBA 7/40 na podwoziu Scania P450	2021	1 239 840	Środki własne, środki gminne, środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, środki ze Środków Ubezpieczeniowych, środki z Wojewódzkiego Funduszu Wsparcia PSP
Razem koszty		22 531 778		
Do 2021 roku zrealizowano 65 % zaplanowanych zadań własnych w harmonogramie				

Harmonogram zrealizowanych inwestycji w innych jednostkach w latach 2018 – 2019

Obszar interwencji	Nazwa inwestycji	Termin realizacji	Koszt (zł)	Źródła finansowania
Gmina Grajewo				
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wymiana źródeł światła z sodowego na LED	2021	86 000	Środki własne
Gospodarka wodno - ściekowa	Rozbudowa wodociągu Wojewodzin w m. Wierzbowo Kolonia i Toczyłowo	2020	143 066	Środki własne, środki z PROW
Zagrożenia hałasem	Przebudowa drogi gminnej nr 103312B Mareckie - Dybła	2020	793 089	Środki własne, środki z FDS
	Przebudowa drogi gminnej nr 142553B we wsi Cyprki	2021	199 905	Środki własne

	Przebudowa drogi gminnej nr 103329B we wsi Popowo	2021	625 000	Środki własne, środki z RFRD
	Przebudowa drogi gminnej nr 103336B Szymany – Szymany Kolonie	2020-2021	3 409 000	Środki własne, środki z FDS
	Przebudowa dróg gminnych Kurki – Kurejwa, Popowo - Kurejwa	2020-2021	1 359 678	Środki własne, środki z FDS
Razem koszty		6 615 738		
Miasto Grajewo				
Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w części ul. 11 Listopada	2021	356 195	Środki z RFIL
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Elektrycznej	2021	627 877	Środki własne
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Ekologicznej	2021	3 204 424	Środki własne
	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. 11 Listopada	2021	286 187	Środki z RFIL
	Budowa kanalizacji deszczowej przy parkingu na ul. Ks. J. Popiełuszki	2020	55 127	Środki własne
	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Elektrycznej	2021	135 957	Środki z FDS
	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Ekologicznej (do ul. Topolowej)	2021	1 354 584	Środki z FDS
	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. 9 Pułku Strzelców Konnych	2021	72 338	Środki z FDS
Razem koszty		6 092 689		
Gmina Radziłów				
Ochrona klimatu i	Budowa instalacji fotowoltaicznej na potrzeby obiektów	2020-2021	349 320	Środki własne, środki z RPOWP

jakości powietrza	gminnych w Gminie Radziłów			
Zagrożenia hałasem	Budowa drogi gminnej nr 162524B w m. Karwowo	2020	233 161	Środki własne, środki z FDS
	Przebudowa drogi gminnej nr 104139B od m. Zakrzewo w km 0+303-0+997	2020	799 518	Środki własne, środki z FDS
	Przebudowa drogi gminnej nr 162513B w m. Szyjki	2020	49 988	Środki własne, środki z FDS
	Przebudowa z rozbudową drogi gminnej nr 104150B Radziłów – Dębówka	2020	4 605 978	Środki własne, środki z FDS
	Przebudowa dróg gminnych o nawierzchni z kostki w Klimaszewnicy	2020	144 611	Środki własne, środki z FDS
	Przebudowa drogi gminnej nr 104143B w m. Konopki-Awissa	2020	197 528	Środki własne, środki z FDS
	Przebudowa ul. Pięknej na dz. 1462/2 w m. Radziłów	2020	20 775	Środki własne
	Przebudowa drogi dojazdowej na dz. 141 w m. Wiązownica	2020	18 893	Środki własne
	Przebudowa trzech dróg gminnych nr 104158B, 162714B i 162717B w m. Klimaszewnica	2021	500 000	Środki własne, środki z RFRD, środki z RFIL
	Przebudowa drogi gminnej nr 162760B – ulica Łomżyńska w m. Radziłów	2021	143 030	Środki własne, środki z RFRD

Gospodarka wodno-ściekowa	Przebudowa stacji uzdatniania wody w m. Słucz	2021	1 341 279	Środki własne, środki z RFIL
	Budowa pompowni wody wraz ze zbiornikami wyrównawczymi w miejscowości Święcienin gm. Radziłów	2021	252 252	Środki własne, środki z RFIL
	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Sadowej w m. Radziłów	2020	9 840	Środki własne
	Wykonanie sieci wodociągowej w m. Kownatki	2020	21 894	Środki własne
	Budowa sieci wodociągowej w m. Mikuty	2021	6 000	Środki własne
	Budowa sieci wodociągowej w Sośni i przyłączy kanalizacyjnych w Klimaszewnicy	2021	34 956	Środki własne
	Budowa przyłączy kanalizacji sanitarnej w m. Radziłów	2020	8 101	Środki własne
	Przyłącza kanalizacyjne i wodociągowe w Klimaszewnicy	2021	6 327	Środki własne
	Przebudowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami w ul. Sadowej w m. Radziłów	2020	9 840	Środki własne
	Przyłącza kanalizacyjne – 10 szt.	2021	15 531	Środki własne
Razem koszty		8 768 822		
Gmina Rajgród				
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wymiana kotła (z miału na pelet) w Urzędzie Miejskim w Rajgrodzie	2021	83 100	Środki własne
	Budowa instalacji OZE – fotowoltaika	2020	193 887	Środki własne, środki z RPOWP

	na terenie przyległym do stacji uzdatniania wody w Rajgrodzie			
Zagrożenia hałasem	Przebudowa drogi gminnej publicznej nr 102890 B Danowo – Wólka Piotrowska	2020	365 914	Środki własne, środki z FDS
	Przebudowa dróg gminnych w m. Kołaki	2021	602 512	Środki własne, środki z RFRD
Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci wodociągowej na terenie gminy Rajgród - Rybczyzna	2020	246 693	Środki własne, środki z PROW
	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Czarnej Wsi	2020	470 994	Środki własne, środki z PROW
	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Biebrza	2021	973 261	Środki własne, środki z PROW
	Budowa sieci wodociągowej w m. Woźnawieś	2020	20 000	Środki własne
Razem koszty		2 956 361		
Gmina Szczuczyn				
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej w Gminie Szczuczyn	2020-2021	770 000	Środki gminne, środki z RPOWP
Zagrożenia hałasem	Przebudowa drogi gminnej nr 104235B w miejscowości Chojnowo	2020	900 000	Środki gminne, środki z RFRD
	Przebudowa drogi gminnej nr 104260B w miejscowości Szczuczyn.	2020	260 000	Środki gminne, środki z RFRD

Gospodarka wodno - ściekowa	Usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Szczuczyn – etap I (Falkowskiego, SUW Wólka).	2020-2021	1 750 000	Środki gminne, środki z PROW
	Usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Szczuczyn – etap II (Pawełki, SUW Niedźwiadna).	2020-2021	2 200 000	Środki gminne, środki z PROW
Zasoby przyrodnicze	Rewitalizacja zdegradowanej (nasadzenia zieleni) działki numer 863 poprzez budowę strefy aktywności fizycznej w Szczuczynie	2020	300 000	Środki gminne, środki z RPOWP
Razem koszty		6 180 000		
Gmina Wąsosz				
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii (fotowoltaika) na potrzeby budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Wąsosz	2021	700 404	Środki własne, środki z RPOWP
Zagrożenia hałasem	Przebudowa dróg gminnych w m. Modzele	2020	609 524	Środki własne, środki z RFRD
	Przebudowa dróg gminnych w m. Komosewo	2020	1 118 148	Środki własne, środki z RFRD
	Przebudowa drogi gminnej Jaki - Nieciki	2020	473 116	Środki własne, środki z RFRD
	Przebudowa drogi gminnej Zalesie – Sulewo - Kownaty	2021	664 942	Środki własne, środki z RFRD
Gospodarka wodno - ściekowa	Przebudowa oczyszczalni ścieków w Wąsoszu	2021	293 970	Środki własne, środki z PROW

	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków (13 szt.)	2021	272 199	Środki własne, środki z PROW
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Modernizacja PSZOK	2021	339 642	Środki własne, środki z RPOWP
Razem koszty		4 471 945		
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Augustowie				
Nie przeprowadzono inwestycji				
Razem koszty		-		
Biebrzański Park Narodowy				
Zasoby przyrodnicze	Monitoring derkacza, ptaków siewkowych (bez kszyka), kszyka, cietrzewia i dubelta (na obszarze powiatu grajewskiego).	2020-2021	13 000	Program LIFE+
	Monitoring elementów biologicznych i fizykochemicznych wód powierzchniowych w 8 punktach pomiarowo kontrolnych na ciekach: Elk, Kanał Rudzki, Jegrznia, Kanał Kuwaski.	2020-2021	98 300	Program LIFE+

	<p>Monitoring stanu wód podziemnych i powierzchniowych na obszarze Basenu Środkowego doliny Biebrzy (w granicy powiatu grajewskiego) w 19 punktach pomiarowych.</p> <p>Monitoring zasobów wodnych - pomiary przepływu wód w 5 punktach zlokalizowanych w Basenie Środkowym doliny Biebrzy (w granicy powiatu grajewskiego).</p>	2020-2021	18 500	Program LIFE+
	<p>Czynna ochrona ekosystemów nieleśnych w ramach dzierżaw i sprzedaży biomasy - koszenie, zbiór i wywóz biomasy, odkrzaczanie.</p>	2020-2021	Bieżąca działalność	<p>Zabiegi realizowane przez podmioty zewnętrzne w ramach umów dzierżawy; działania administracyjne (nadzór, planowanie) związane z wydzierżawianiem gruntów - środki własne</p>
	<p>Usuwanie wybranych gatunków inwazyjnych roślin w Parku i jego otoczeniu</p>	2020-2021	1 000	Środki własne
	<p>Propagowanie wiedzy o przyrodzie BbPN - wydawnictwa i konkursy.</p>	2020-2021	<p>Wydawnictwa: 50 000 Konkursy: 27 000</p>	Środki własne, środki z WFOŚiGW
	<p>Edukacja przyrodnicza nauczycieli</p>	2020-2021	20 000	Środki własne

	przyrody/biologii „Biebrza od środku”			
	Działania cykliczne edukacyjno- promocyjne: gadżety promocyjne, Biebrzańskie Targi twórczości i Sztuki Ludowej, Wszechnica Biebrzańska, pikniki edukacyjne	2020-2021	30 000	Środki własne
	Edukacja przyrodnicza młodzieży	2020-2021	30 000	Środki własne
Razem koszty		287 800		
BIOM Sp. z o.o. w Dolistowie Starym				
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	W 2021 roku rozpoczęto Rekultywację składowiska odpadów w miejscowości Wojdy, gm. Rajgród			
Razem koszty		102 000,00		

Wyjaśnienia skrótów:

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

RPOWP – Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Program LIFE+ – współfinansowanie ze środków unijnych projektów z dziedziny ochrony środowiska i klimatu

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

FDS – Fundusz Dróg Samorządowych

RFIL – Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

RFRD – Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg